

بسمه تعالی

سازمان برنامه و بودجه کشور - معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور
معاونت امور اجرایی رئیس جمهور - وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت راه و شهرسازی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی - وزارت نفت - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
معاونت رئیس جمهور در امور توسعه روستایی و مناطق محروم کشور

پیرو مباحث جلسه مورخ ۱۴۰۴/۴/۱۰ هیات امنای حساب پیشرفت و عدالت و با عنایت به بررسی تخصصی پیش نویس دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۴/۲۹ کمیته تخصصی ملی تسهیلات تولید و اشتغال، به پیوست دستورالعمل اجرایی تبصره یاد شده (شامل ۳۴ ماده و تبصره‌های ذیل آن) جهت اجرا، ابلاغ می‌گردد.

محمد رضا عارف

دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور

این دستورالعمل بر اساس تکالیف تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور و در راستای تأمین اهداف رشد اقتصادی، تحقق اهداف سالانه ایجاد اشتغال و تبصره (۲) بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت و نیز اشتغال زنان سرپرست خانوار، بدسرپرست و بی‌سرپرست و همچنین روستائیان و عشایر، به منظور بسط عدالت سرزمینی در راستای رشد و پیشرفت استان‌های کشور، با تأکید بر «افزایش رقابت‌پذیری»، «توجه به پیشران‌ها»، «تکمیل زنجیره‌های ارزش»، «تکمیل و بهبود زیرساخت‌های تولید و اشتغال»، «ایجاد و توسعه زیرساخت‌های تأمین مالی»، «حمایت از تأمین مالی مشارکت عمومی- خصوصی»، «حمایت از مشاغل خانگی»، «حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و خوشه‌های صنعتی با اولویت صنایع دانش‌بنیان» و «حمایت از توسعه اقتصاد دریا محور» تدوین گردیده است.

تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱- اصطلاحات مذکور در این دستورالعمل در معانی زیر بکار می‌رود:

- (۱) حساب ملی / استانی: حساب پیشرفت و عدالت ملی / استانی
- (۲) هیأت امنای حساب ملی: هیأت امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت موضوع جزء (۳) بند «ج» تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ و وزارت کشور
- (۳) هیأت امنای حساب استان: هیأت امنای حساب استانی پیشرفت و عدالت موضوع جزء (۳) بند «ج» تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲
- (۴) رئیس هیأت امنای حساب ملی: رئیس جمهور یا معاون اول رئیس جمهور
- (۵) دبیر: وزیر امور اقتصادی و دارایی
- (۶) وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی
- (۷) موسسه عامل: بانک‌ها (به پیشنهاد دستگاه اجرایی و تایید دبیرخانه ملی)، صندوق کارآفرینی امید و صندوق‌های حمایتی اشتغال
- (۸) اصل و فرع تسهیلات: منظور از اصل تسهیلات، سهم تسهیلات پرداخت شده از کل منابع سپرده‌گذاری شده دولت نزد موسسه عامل می‌باشد. منظور از فرع تسهیلات نیز، سهم احتمالی دولت از سود و جرایم تسهیلات پرداختی به متقاضیان (در صورتی که در قراردادهای عاملیت ذکر شده باشد) و نیز سود سپرده‌گذاری دولت نزد موسسه اعتباری است که توسط موسسه عامل پرداخت می‌شود.

۹) دستگاه اجرایی: به دستگاه‌هایی اطلاق می‌گردد که از منابع جزء (۱) تا (۸) بند الف تبصره مذکور بهره‌مند و شامل دسته‌بندی زیر می‌باشند.

۹-۱) دستگاه استانی: وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی؛ آموزش و پرورش و ورزش و جوانان.
۹-۲) دستگاه ملی - استانی: وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت، نیرو، معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری.
دستگاه اجرایی ملی - استانی بهره‌مند از منابع استانی و ملی، دستگاه اجرایی استانی نیز صرفاً بهره‌مند از منابع استانی می‌باشد.

۱۰) نهاد حمایتی: انجمن حامیان فرهنگ قرض الحسنه و کارآفرینی اجتماعی؛ بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد علوی (بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی)، بنیاد کرامت آستان قدس رضوی، جهاد دانشگاهی، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، سازمان عشایر ایران، سازمان بسیج سازندگی، سازمان بهزیستی کشور، قرارگاه مهارت آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح، کمیته امداد امام خمینی (ره)، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری، دبیرخانه مشاغل خانگی (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، صندوق نوآوری و شکوفایی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور؛

۱۱) قرارداد عاملیت: قراردادی سه جانبه است که در قالب وجوه اداره شده میان وزارت، موسسه عامل و دستگاه اجرایی/ نهاد حمایتی و براساس ضوابط این دستورالعمل منعقد می‌گردد؛ که مطابق آن، وجوه جزءهای (۱) تا (۸) ماده (۲) موضوع این دستورالعمل به حساب ذیربط نزد موسسه عامل واریز می‌گردد تا به شکل سپرده‌گذاری به منظور اعطای تسهیلات تلفیقی برای برنامه‌های تولید و اشتغال در سطح ملی، استانی، و ملی - استانی تخصیص یابد.

۱۲) دبیرخانه ملی: دبیرخانه هیأت امنای حساب ملی مستقر در معاونت سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی وزارت

۱۳) دبیرخانه استانی: دبیرخانه هیأت امنای حساب استانی مستقر در اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان مربوطه

۱۴) متقاضی: کلیه صاحبین کسب و کار حقیقی و حقوقی دارنده مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی که دارای شناسه یکتای صادره از درگاه ملی مجوزهای کشور (mojavez.ir) هستند به استثنا متقاضیانی که مجوز فعالیت خود را قبل از سال ۱۴۰۲ دریافت نموده‌اند. سایر شرایط متقاضی در ماده (۱۰) این دستورالعمل ذکر شده است.

(۱۵) طرح سرمایه‌گذاری: فعالیتی است که به منظور ایجاد ظرفیت جدید اقتصادی به صورت تاسیس واحد تولیدی جدید یا توسعه واحدهای تولیدی موجود انجام می‌پذیرد.

(۱۶) واحد تولیدی: بنگاه اقتصادی تولیدکننده کالا یا ارائه دهنده خدمات.

(۱۷) کسب و کار خانگی: آن دسته از فعالیتهایی است که با تصویب ستاد موضوع قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی (ابلاغی شماره ۳۰۶/۱۳۳۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۰۸ رئیس محترم مجلس شورای اسلامی)، توسط عضو یا اعضای خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحدهای مسکونی همجوار شکل می‌گیرد و منجر به تولید خدمت و یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می‌گردد.

(۱۸) واحد تولیدی خرد: بنگاههایی با تعداد ۱ تا ۴ نفر نیروی کار با تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی.

(۱۹) واحد تولیدی کوچک: بنگاههایی با تعداد ۵ تا ۹ نفر نیروی کار با تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی.

(۲۰) واحد تولیدی متوسط: بنگاههایی با تعداد ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی کار با تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی.

(۲۱) واحد تولیدی بزرگ: بنگاههایی با تعداد ۵۱ نفر و بیشتر نیروی کار با تأییدیه سازمان تأمین اجتماعی.

(۲۲) فعالیت دانش‌بنیان و فناور: فعالیتهایی که به‌منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش‌افزوده بالا انجام می‌پذیرد. فعالیت دانش‌بنیان از معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری و فعالیت فناور می‌بایست از پارک‌های علم و فناوری مجوز داشته باشند.

(۲۳) طرح پیشران: طرح‌های دارای پیوندهای قوی پیشین و پسین با سایر فعالیتهای اقتصادی و مبتنی بر مزیت‌ها، آمایش سرزمین و اولویتهای اقتصاد ملی، صرفه‌جویی ارزی، تکمیل و ارتقای زنجیره‌های ارزش تولید کالا و خدمات، تکمیل و توسعه زیرساخت‌ها، حل ناترازی‌های کشور و بهبود توان تولید رقابت‌پذیر داخلی (دارای تاثیر مستقیم بر تولید ناخالص داخلی و اشتغال) می‌باشند، بطوریکه راه‌اندازی آنها موجب رونق تعداد زیادی از کسب و کارهای مرتبط می‌گردد.

(۲۴) مشارکت عمومی و خصوصی: سازوکاری است که در آن دستگاه اجرایی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایف وی می‌باشد یا مولدسازی دارایی‌های متعلق به وی، از ظرفیتهای طرف خصوصی استفاده می‌نماید. در این الگو بخش خصوصی و تعاونی مسئولیت سرمایه‌گذاری یا ارائه محصول پروژه و یا ترکیبی از این دو را به عهده دارد و حسب مورد تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیتهای تأمین این کالاها و خدمات مانند طراحی، ساخت، تأمین مالی، تجهیز، نوسازی،

بهره‌برداری و تعمیر و نگهداری را بر عهده می‌گیرد و در مقابل دستگاه اجرایی علاوه بر نظارت بر کمیت، کیفیت و زمان ارائه کالاها و خدمات، نسبت به انجام تعهدات قراردادی خود اقدام می‌نماید.

۲۵) کارگروه تخصصی ملی: کارگروهی متشکل از معاون سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی وزارت (رئیس)، معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی ج.ا.ا، معاون برنامه‌ریزی و توسعه محیط کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، معاون برنامه‌ریزی و مدیریت منابع وزارت راه و شهرسازی، معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاون فناوری، نوآوری و امور بین‌الملل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، معاون اقتصادی سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور ریاست جمهوری، رئیس مرکز سرمایه‌گذاری و امور اقتصادی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای وزارت کشور و یک نماینده مجلس شورای اسلامی به‌عنوان ناظر می‌باشد.

۲۶) سامانه تسهیلات تلفیقی: سامانه کارآفرینی، اشتغال و تولید وزارت امور اقتصادی و دارایی (کات) به آدرس اینترنتی kat.mefa.ir

۲۷) سامانه تسهیلات تکلیفی (قرض‌الحسنه): سامانه جامع تسهیلات اشتغال کشور (تک) به آدرس اینترنتی tek.mcls.gov.ir

۲۸) مناطق غیر برخوردار: به مناطقی اطلاق می‌گردد که مصداق یکی از مصوبه‌های ذیل باشد:

۲۸-۱) مناطق غیربرخوردار از اشتغال: مناطق موضوع مصوبه شماره ۱۱۸۶۴۶/ت/۵۷۹۱۵ هـ هیأت وزیران مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۷.

۲۸-۲) مناطق مرزی: مناطق موضوع مصوبه ۱۳۰۹۸۸ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲ وزارت کشور.

۲۸-۳) مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته: موضوع مصوبه شماره ۳۸۹۸۲/ت/۵۹۷۷۲ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۱.

۲۹) واحد اقتصادی قابل احیاء: واحدهای اقتصادی غیرفعال (راکد) یا نیمه فعال به تشخیص دستگاه اجرایی ذیربط.

منابع

ماده ۲- منابع مالی موضوع این دستورالعمل مطابق با بند (الف) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ به شرح زیر می‌باشد:

دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور

(۱) مانده حساب‌های ملی و استانی پیشرفت و عدالت در پایان سال ۱۴۰۳ که با رعایت قوانین به سال بعد منتقل می‌شود.

(۲) مبلغ سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ذی‌ربط مندرج در جدول شماره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ توسط خزانه‌داری کل کشور، حداقل چهل درصد (۴۰٪) به صورت نقدی و حداکثر شصت درصد (۶۰٪) به صورت اوراق مالی اسلامی که به حساب ملی واریز می‌شود. میزان تخصیص این جزء در هر فصل سال، حداقل به میزان متوسط تخصیص بودجه عمومی دولت در همان فصل خواهد بود.

(۳) بازگشتی اصل و فرع تسهیلات و سود حاصل از سپرده‌گذاری منابع موضوع تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور و بند «الف» تبصره (۱۸) قوانین بودجه کل کشور در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲ که توسط موسسات عامل به حساب ملی واریز می‌شود.

تبصره ۱- موسسات عامل مکلفند مانده مصرف نشده منابع دولت را در سررسید قراردادهای عاملیت، سود سپرده‌گذاری سهم دولت و جرائم احتمالی تعیین شده در این دستورالعمل را به صورت ماه‌شمار (آخرین روز ماه شمسی) مستقیماً به حساب ملی واریز و از دبیرخانه ملی تاییدیه واریز وجوه دریافت نمایند.

تبصره ۲- موسسات عامل مکلفند بازگشتی اصل و فرع تسهیلات را در سررسید وصولی اقساط، مستقیماً به حساب ملی واریز و از دبیرخانه ملی تاییدیه واریز وجوه دریافت نمایند.

(۴) مانده مصرف نشده جزء (۳) بند «الف» تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور و جزء (۳) بند «الف» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور که به حساب ملی واریز می‌شود.

(۵) باقیمانده مبلغ مندرج در ردیف (۲۶) مصارف جدول تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور در سقف منابع و مصارف بودجه که به حساب ملی واریز می‌شود. سازمان هدفمندی یارانه‌ها موظف است مبالغ این جزء را رأساً و بدون سازوکار ابلاغ و تخصیص اعتبار، حداقل به صورت ماهانه یک‌دوازدهم و حداکثر تا پایان آذرماه سال ۱۴۰۴ به حساب مذکور واریز نماید.

(۶) منابع بازگشتی بند «و» تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور که به حساب ملی واریز می‌شود.

(۷) مانده و بازگشتی منابع مالی تسهیلات موضوع قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱ که به حساب ملی واریز می‌شود.

(۸) منابع موضوع بند «ق» تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ که به حساب ملی واریز می‌شود.

(۹) مبلغ یک میلیون میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال منابع قرض‌الحسنه بانکی.

تبصره: مانده و بازگشتی منابع و اصل و فرع تسهیلات اعطایی سود و سپرده‌گذاری منابع و... که توسط دستگاه اجرایی و یا موسسه عامل به حساب ملی / استانی واریز می‌گردد، دستگاه اجرایی / موسسه عامل واریز کننده منابع مکلف است نسبت به اخذ تاییدیه براساس فرم اعلامی دبیرخانه، اقدام نماید.

بخش یک – مصارف جزء (۱) تا (۸) ماده (۲) این دستورالعمل

ماده ۳- منابع موضوع جزء (۱) تا (۸) ماده (۲) در حساب‌هایی تحت عنوان حساب ملی و حساب‌های استانی پیشرفت و عدالت که بر اساس جزء (۱) بند (پ) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ توسط خزانه‌داری کل کشور پایدار گردیده، واریز می‌شود. سپس این منابع با استفاده از ابزار شناسه واریز شناسایی و با توجه به سهمیه و عملکرد هر دستگاه اجرایی ذیربط با تایید دبیرخانه ملی بر اساس قراردادهای عاملیت به حساب موسسه عامل واریز خواهد شد.

تبصره ۱- موافقت‌نامه‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نحوه هزینه موضوع منابع جزء (۲) ماده (۲)، هر کدام به صورت واحد توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با سازمان برنامه و بودجه کشور مبادله می‌گردد و دستگاه‌های اجرایی استفاده کننده از این منابع ملزم به رعایت مفاد آن می‌باشند. شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان / کمیته استانی موظف است به منظور رعایت مفاد موافقت‌نامه، برنامه‌های مصوب کارگروه تخصصی ملی برای هر دستگاه را مبنای تصویب و تأیید طرح‌ها در سطح استان قرار دهد.

تبصره ۲- توزیع منابع ملی جزء‌های (۱) تا (۸) ماده (۲) این دستورالعمل، از طریق مکانیزم پرداخت مستقیم و یا ابلاغ اعتبار براساس دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۷۵) قانون محاسبات عمومی کشور ابلاغی طی بخشنامه ۵۴/۱۹۰۳۶۸ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۰۲ و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

تبصره ۳- وزارت موظف است حساب‌هایی تحت عنوان حساب ملی و حساب‌های استانی «پیشرفت و عدالت» را از طریق خزانه‌داری کل کشور جهت واریز منابع، به نام خود پایدار نماید و مانده حساب‌های ملی و استانی پیشرفت و عدالت را به سال بعد انتقال دهد.

تبصره ۴- هیأت امنای حساب ملی مطابق جزء (۳) بند (ج) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور به انضمام وزارت کشور (بر اساس جزء (۵) بند (پ) قانون بودجه سال ۱۴۰۴) و هیأت امنای حساب استانی، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است و استاندار ریاست هیأت امنای حساب استان را برعهده دارد. شورای برنامه‌ریزی استان موظف است مطابق با سند آمایش استان و شاخص‌های نرخ بیکاری و ضریب محرومیت، توزیع شهرستانی / دستگاهی اعتبارات را ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ سهم اعتبارات استان، تصویب و به دبیرخانه ملی ارسال نماید. توزیع اعتبار در استان مبتنی بر برنامه ارسالی خواهد بود. در صورت

عدم جذب منابع توسط دستگاه/ شهرستان تا ۴ ماه پس از ابلاغ منابع، قابلیت جابجایی منابع بین شهرستان وجود دارد.

تبصره ۵- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و هیأت امنای حساب پیشرفت و عدالت استانی مکلف است بررسی‌های تخصصی خود (با نظر دستگاه تخصصی ذیربط و وفق مفاد موافقتنامه مبادله شده) درخصوص رد یا تایید طرح‌های متقاضیان دریافت تسهیلات و نظارت‌های لازم بر طرح‌های موضوع این دستورالعمل را از طریق کمیته استانی که با عضویت معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار (رئیس)، مدیرکل اموراتصادی و دارایی (دبیر)، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، مدیرکل امور روستائی و شوراهای استانداری، مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیر دستگاه اجرایی مربوطه (حسب مورد)، نماینده نهادهای حمایتی (حسب مورد) و نماینده موسسه عامل مربوطه در استان (حسب مورد) است، انجام دهد.

تبصره ۶- سازوکار سپرده‌گذاری منابع در موسسات عامل موضوع جزء (۴) بند (پ) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ توسط دبیرخانه ملی با همکاری خزانه‌داری مشخص می‌گردد.

ماده ۴- منابع موضوع بندهای (۱) تا (۸) ماده (۲) توسط وزارت حداقل با نرخ سود سپرده کوتاه‌مدت ماه‌شمار در موسسه عامل با اولویت بانک‌های توسعه‌ای و تخصصی و صندوق‌های حمایتی اشتغال، سپرده‌گذاری می‌شود. منابع موضوع این ماده متناسب با میزان مشارکت منابع موسسه عامل تلفیق می‌گردد. نرخ سود تسهیلات متناسب با سهم موسسه عامل در قالب قراردادهای عاملیت تعیین می‌گردد و در قالب تسهیلات توسط موسسات عامل با رعایت اولویت‌های مندرج در این دستورالعمل به متقاضیان پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- منابع قرض‌الحسنه استانی (جزء (۱-۷) بند (ب) تبصره (۱۵) قانون بودجه ۱۴۰۴) موضوع این دستورالعمل با رعایت موازین شرعی و بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت، قابلیت تجمیع یا هم‌افزایی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط با اولویت مناطق غیربرخوردار را دارد.

تبصره ۲- موسسه عامل موظف است از منابع داخلی خود ۲ برابر سقف اعتبارات تخصیص یافته از منابع جزءهای (۱) تا (۸) این دستورالعمل را برای اعطای تسهیلات به متقاضیان اختصاص دهد و این موضوع می‌بایست در قرارداد عاملیت لحاظ گردد.

تبصره ۳- بررسی تقاضای معرفی‌شدگان دریافت تسهیلات، وفق مقررات بانک مرکزی ج.ا.ا. بوده و مدت زمان طی مراحل مربوط به احراز شرایط، انعقاد قرارداد و پرداخت تسهیلات به متقاضیان به شرح جدول ذیل می‌باشد. چنانچه موسسه عامل تأخیر نماید، می‌بایست جریمه‌ای معادل وجه التزام مقرر در قرارداد عاملیت

دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور

به حساب منابع موضوع این دستورالعمل واریز نماید. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این امر بر عهده دستگاه اجرایی/ نهاد حمایتی مربوطه است.

مراحل	مراحل اجرایی	حداکثر بازه زمانی (روز کاری)
مرحله ۱	اعلام مدارک مورد نیاز به متقاضیان توسط مؤسسه عامل و تکمیل مدارک	۱۵
مرحله ۲	بررسی توجیه اقتصادی و مالی طرح و تصویب در کمیته ویژه اعتباری و اعلام پذیرش یا رد	۱۵
مرحله ۳	انعقاد قرارداد با متقاضی و پرداخت تسهیلات پس از تأمین وثیقه از سوی متقاضی	۱۵

تبصره ۴- متقاضی مکلف است حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از معرفی به مؤسسه عامل، ضمن مراجعه نسبت به تکمیل مدارک درخواستی مؤسسه عامل اقدام نماید. در غیر اینصورت مؤسسه عامل مکلف است پس از سپری شدن مهلت مقرر درخواست متقاضی را ظرف مدت ۲ روز کاری به دستگاه اجرایی ذیربط عودت نموده و در سامانه کات درج نماید. همچنین متقاضی مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز کاری پس از اتمام مرحله دوم نسبت به تأمین وثایق اقدام نماید و در صورت عدم تأمین درخواست متقاضی به دستگاه اجرایی ذیربط عودت خواهد شد.

تبصره ۵- نرخ کارمزد مؤسسه عامل برای عاملیت منابع موضوع این دستورالعمل در شش ماه اول شروع تعهدات ۱٫۵٪ (یک و نیم درصد) و در شش ماهه دوم تعهدات ۰٫۵٪ (نیم درصد) تعیین می‌شود.

تبصره ۶- موسسات عامل مجاز به تسویه تسهیلات غیرجاری متقاضیان از این منابع نمی‌باشند.

تبصره ۷- موسسات عامل مجازند به منظور تسهیل شرایط پرداخت در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و پرداخت به شرکت‌های دانش بنیان، به جای وثایق معمول، وثایق ذیل را نیز مورد پذیرش قرار دهند:

- زمین کشاورزی، باغات و چاه آب به شرط داشتن سند مالکیت شش دانگ برای موارد مذکور مطابق با ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری.
- ضمانت نامه صندوق های ضمانت، صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی و صندوق نوآوری و شکوفایی.
- اوراق مشارکت و وسائط نقلیه دارای سند.

تبصره ۸- آورده متقاضیان برای استفاده از این تسهیلات حداقل بیست درصد (۲۰٪) (پنج واحد درصد (۵٪) نقدی از کل آورده در هر مرحله واریز تسهیلات و مابقی غیرنقدی) تعیین می‌شود. واحدهای تولیدی

خرد و خانگی و صنایع دستی تا سقف بیست میلیارد ریال از این میزان آورده معاف هستند. مؤسسه عامل مسئول حسن اجرای این تبصره است.

تبصره ۹- مؤسسه عامل موظف است قبل از پرداخت تسهیلات، فرم تعهد ایجاد اشتغال (براساس فرم موافقتنامه مبادله شده) را از متقاضی دریافت نماید به گونه‌ای که در صورت عدم عمل به تعهدات، امکان برخورد قانونی با متقاضی وجود داشته باشد.

تبصره ۱۰- بر اساس نظارت‌های صورت گرفته، تسهیلات گیرندگانی که طرح اقتصادی اجرا ننموده و یا دچار انحراف از اجرای تعهد اشتغال خود بر اساس گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان تأمین اجتماعی) شده‌اند، با اعلام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مؤسسه عامل، دستگاه اجرایی/ نهاد حمایتی یا وزارت و براساس شیوه‌نامه نظارت می‌بایست تسهیلات ایشان به دین حال تبدیل گردد. متقاضی ملزم به پرداخت مابه‌التفاوت نرخ سود سهم منابع دولت و حداکثر نرخ سود تسهیلات مصوب هیات عالی بانک مرکزی و وجه التزام مربوطه خواهد بود.

تبصره ۱۱- بانک مرکزی مکلف است اصلاحیه «ضوابط ناظر بر کنترل مقداری ترازنامه شبکه بانکی» را مشتمل بر تمدید مستثنی شدن تسهیلات پرداختی موضوع این دستورالعمل از سقف رشد ترازنامه، ظرف مدت دو هفته با همکاری وزارت تهیه کرده و به هیات عالی بانک مرکزی ارسال نماید.

تبصره ۱۲- موسسات عامل طرف قرارداد عاملیت موضوع منابع جزءهای (۱) تا (۸) این دستورالعمل مکلفند مانده مصرف نشده را در سررسید قراردادهای عاملیت و بازگشتی اصل و فرع منابع را در سررسید وصولی اقساط، مستقیماً به حساب ملی/ استانی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. نگهداری این منابع توسط موسسات عامل پس از مواعید مقرر فوق، به ازای هر روز دیرکرد، مشمول پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه به میزان «بالاترین نرخ سود مصوب هیات عالی بانک مرکزی به علاوه شش درصد (۶٪)» خواهد بود. دستگاه اجرایی مربوطه مکلف است در مواعید مقرر فوق، پیگیری‌های لازم جهت واریز منابع مذکور را از مؤسسه عامل به عمل آورد و گزارش واریزی‌ها را به دبیرخانه ملی ارائه دهد. مؤسسه عامل مکلف است گزارش واریزی‌ها را به دستگاه اجرایی مربوطه و دبیرخانه ملی ارائه و از دبیرخانه ملی تاییدیه واریز وجوه دریافت نماید.

مؤسسه عامل موظف است منابع حساب سود و جرائم را به صورت ماه شمار (آخرین روز ماه شمسی) و همچنین مانده حساب منابع را در پایان سررسید قرارداد عاملیت به حساب پیشرفت و عدالت واریز نموده و گزارش عملکرد را به صورت ماهانه به دبیرخانه اعلام و تاییدیه واریز وجوه دریافت نماید.

تبصره ۱۳ - دستگاه اجرایی مسئول پیگیری‌های لازم جهت حسن اجرای مفاد قرارداد عاملیت توسط موسسه عامل (مانند جریمه تاخیر تکالیف موسسه عامل، واریز مانده مصرف نشده و بازگشتی‌ها به حساب ملی و...) است و مکلفند گزارش حسن اجرای مفاد قرارداد عاملیت را ماهانه به دبیرخانه ارسال نمایند.

ماده ۵ - مصارف موضوع این دستورالعمل به شرح زیر است:

(۱) حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) منابع مالی اجزای (۱) تا (۷) ماده (۲) دستورالعمل، جهت پرداخت تسهیلات حمایتی به طرح‌ها و زیرطرح (پروژه)‌های حمایت از تولید و اشتغال با اولویت تأمین مالی مشارکت عمومی - خصوصی در سطح استانی با تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اختصاص می‌یابد.

حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از مبلغ سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع موضوع جزء (۲) ماده (۲) دستورالعمل به صورت مساوی بین استان‌ها (با رعایت عبارت ذیل جزء (۲) بند «الف» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴)، اختصاص می‌یابد. توزیع استانی باقیمانده منابع مالی موضوع این بند (مازاد بر هفتاد درصد (۷۰٪)) بر اساس شاخص‌های وزنی توسعه نیافتگی (ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور) خواهد بود.

(۲) تا بیست درصد (۲۰٪) منابع مالی اجزای (۱) تا (۷) بند «الف» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴، جهت پرداخت تسهیلات به برنامه‌های حمایت از تولید و اشتغال دستگاه‌های اجرائی و مؤسسات در سطح ملی با اولویت تأمین مالی مشارکت عمومی - خصوصی اختصاص می‌یابد.

(۳) تا پنج درصد (۵٪) منابع مالی اجزای (۱) تا (۷) بند «الف» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۴، تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، جهت پرداخت تسهیلات به طرح‌های ذیل برنامه جامع تحقق سیاست‌های کلی توسعه دریامحور مصوب هیأت‌وزیران که به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور می‌رسد، اختصاص می‌یابد. در راستای بند (الف) ماده (۶۱) قانون برنامه هفتم پیشرفت، طرح‌های مرتبط با شهرستان ابوموسی از اولویت برخوردارند.

تبصره: سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است طرح‌های موضوع این بند را پس از دریافت از دستگاه‌های اجرایی مربوطه و تأیید اولیه به دبیرخانه کارگروه تخصصی ملی به منظور تأیید نهایی و ابلاغ، ارسال نماید.

(۴) تا پنج درصد (۵٪) از منابع مالی اجزای (۱) تا (۷) بند «الف» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴، تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، در راستای حمایت از صندوق‌های حمایت اشتغال و بندهای «الف» و «ب» ماده (۶) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت - ها صرف مشارکت در تأسیس صندوق تضمین غیردولتی در قالب‌های مختلف اعم از کمک، کارگزاری منابع یا وجوه اداره شده و مشارکت در مخاطره (ریسک) صدور ضمانت نامه و به صورت

کمک فنی و اعتباری جهت اجرای برنامه‌های بازار کار جوانان و دانش‌آموختگان دانشگاهی و تکمیل نظام آمار و اطلاعات بازار کار، توسعه و تقویت نهادهای پشتیبان کسب‌وکارها موضوع جزء (۳) بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت و ضمانت بازپرداخت تسهیلات اشتغال‌زایی قابل هزینه-کرد است. دستورالعمل نحوه هزینه‌کرد این جزء ظرف یک ماه با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورای عالی اشتغال می‌رسد.

۵) منابع مالی جزء (۷) بند «الف» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ در راستای تسهیلات موضوع قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی از طریق مؤسسات عامل این قانون اختصاص می‌یابد.

تبصره- شیوه‌نامه منابع اشتغال پایدار روستایی و عشایری موضوع جزء (۵) ماده (۲) دستورالعمل اجرایی تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، تنفیذ می‌گردد. اصلاحات بعدی به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری و با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی ابلاغ خواهد شد.

۶) منابع مالی جزء (۸) بند «الف» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴، صرفاً جهت پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش و سرمایه‌گذاری، به واحدهای تولیدی در حوزه دام، طیور و آبزیان و سایر محصولات کشاورزی بر اساس برنامه پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی اختصاص خواهد یافت. وزارت جهاد کشاورزی موظف است طرح‌های ملی موضوع این بند را جهت بررسی و تایید در کارگروه تخصصی ملی به دبیرخانه ارائه نماید.

۷) سهم دستگاه‌های اجرایی از منابع ماده (۲) بر اساس شاخص‌های عملکرد دستگاه اجرایی، میزان اجرای تعهد اشتغال، سهم سال گذشته دستگاه از منابع، پیشنهاد استان‌های کشور و سهم ارزش افزوده بخش از تولید ناخالص داخلی متناسب با تخصیص منابع توسط سازمان برنامه و بودجه کشور توسط دبیرخانه ملی ابلاغ خواهد شد.

۸) استفاده از منابع این تبصره برای هزینه‌های جاری و پشتیبانی دستگاه‌های ذی‌ربط تحت هر عنوان ممنوع است.

۹) اعطای تسهیلات به کسب و کارهای خانگی و کارگاه‌های خرد با رعایت بند (ب) ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت امکان‌پذیر است.

۱۰) تعیین سهم و سقف تسهیلات برای دستگاه اجرایی خارج از چارچوب دستورالعمل ملاک عمل قرار نخواهد گرفت.

وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ماهانه گزارش تفصیلی عملکرد و نحوه اجرای احکام این بند را جزء به جزء به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات بخش یک (جزء (۱) تا (۸) ماده (۲))

ماده ۶- تسهیلات موضوع این دستورالعمل به منظور اهداف رشد اقتصادی، تحقق اهداف سالانه ایجاد اشتغال و تبصره (۲) بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت و نیز اشتغال زنان سرپرست خانوار، بدسرپرست و بی‌سرپرست و همچنین روستائیان و عشایر، به منظور بسط عدالت سرزمینی در راستای رشد و پیشرفت استان‌های کشور، با تأکید بر «افزایش رقابت‌پذیری»، «توجه به پیشران‌ها»، «تکمیل زنجیره‌های ارزش»، «تکمیل و بهبود زیرساخت‌های تولید و اشتغال»، «ایجاد و توسعه زیرساخت‌های تأمین مالی»، «حمایت از تأمین مالی مشارکت عمومی- خصوصی»، «حمایت از مشاغل خانگی»، «حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط و خوشه‌های صنعتی با اولویت صنایع دانش بنیان» و «حمایت از توسعه اقتصاد دریا محور»، قابل تخصیص است.

ماده ۷- دستگاه اجرائی ملی و استانی موظفند در پیشنهاد برنامه خود جهت ارائه به دبیرخانه ملی/ استانی با شرط دارا بودن حداقل ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی طرح‌ها یا تعهد به اتمام طرح ظرف یک سال پس از دریافت تسهیلات، رعایت اولویت‌های زیر را مد نظر قرار دهند:

ردیف	اولویت
۱	طرح‌های پیشران اقتصادی
۲	طرح‌های تولیدی صادرات محور یا طرح‌های با صرفه‌جویی ارزی بالا، افزایش رقابت‌پذیری
۳	تکمیل زنجیره‌های ارزش
۴	طرح‌های دانش بنیان و با فناوری بالا (به تشخیص معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری)
۵	مشارکت عمومی- خصوصی
۶	ایجاد، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های سرمایه‌گذاری نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بیشتر از ۷۰ درصد در مناطق برخوردار و بیشتر از ۵۰ درصد برای مناطق غیربرخوردار
۷	طرح‌های با هزینه اشتغالزایی پایین با اولویت مناطق غیربرخوردار (طرح‌های استانی)
۸	طرح‌های بهینه‌سازی مصرف و تولید انرژی
۹	طرح‌های با اولویت بکارگیری دانش‌آموختگان دانشگاهی به میزان حداقل ۵۰ درصد تعهد اشتغال
۱۰	طرح‌های معرفی شده به موسسات عامل از محل منابع بند (الف) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور
۱۱	طرح‌های قابل احیاء و راکد
۱۲	تعاونی‌های تولیدی و خدماتی
۱۳	سرمایه‌گذاری فرهنگی و هویت محور

تبصره ۱- رعایت مفاد اسناد آمایش سرزمین (حسب مورد ملی یا استانی) در پرداخت تسهیلات طرح های ملی و استانی الزامی است.

تبصره ۲- پرداخت تسهیلات به طرح های ملی ذیل برنامه دستگاه اجرایی منوط به تایید کارگروه تخصصی ملی است.

تبصره ۳- در راستای پایدارسازی مشاغل؛ دستگاه اجرایی و موسسات عامل مکلفند منابع را بگونه ای اختصاص دهند که ارزش تسهیلات پرداختی به اشخاص حقوقی در سطح ملی حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) باشد.

تبصره ۴- تغییر سهم اشخاص حقوقی بنا به درخواست دستگاه اجرایی و تایید کارگروه تخصصی ملی، امکان پذیر می باشد.

تبصره ۵- وزارت نفت و نیرو موظفند در پرداخت اعتبارات خود از محل این دستورالعمل، طرح های بهینه سازی انرژی، ناترازی انرژی و انرژی های تجدیدپذیر را در اولویت پرداخت قرار دهند.

ماده ۸- دستگاه اجرایی ملی و استانی موظف است برنامه خود را در قالب تعیین شده تهیه و به دبیرخانه ملی و استانی ارسال نماید. قالب مورد تایید دبیرخانه حداقل شامل موارد زیر خواهد بود:

- ۱) هدف گذاری میزان تولید کالا یا خدمات
- ۲) میزان منابع مالی مورد نیاز
- ۳) تعداد فرصت های شغلی ایجاد شده
- ۴) میزان تسهیلات مورد نیاز به تفکیک سرمایه ثابت و در گردش
- ۵) نرخ سود تسهیلات
- ۶) یارانه سود مورد نیاز
- ۷) طول دوره مشارکت و تنفس
- ۸) دوره بازپرداخت
- ۹) تعداد اقساط تسهیلات (فاصله زمانی بین اقساط تسهیلات)

تبصره ۱- در تدوین برنامه، رعایت ضوابط و چارچوب تعیین شده در سند ملی آمایش سرزمین الزامی است.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی و وزارت در صورت توافق با صندوق توسعه ملی و صندوق نوآوری و شکوفایی مبنی بر تلفیق منابع این صندوق‌ها با منابع موضوع این دستورالعمل (با رعایت اساسنامه صندوق) موظفند تأییدیه کتبی اولیه صندوق‌های مذکور را به دبیرخانه ملی ارائه نمایند.

ماده ۹- دوره بازپرداخت تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر یک سال، تسهیلات ایجاد و تکمیلی حداکثر هفت سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً حداکثر دو سال و دوره بازپرداخت حداکثر پنج سال) و تسهیلات توسعه‌ای حداکثر پنج سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً حداکثر دو سال و دوره بازپرداخت حداکثر سه سال) می‌باشد.

تبصره: استمهال و بخشودگی در خصوص سهم منابع دولت ممنوع می‌باشد و سهم موسسه عامل منوط به نظر موسسه عامل می‌باشد.

ماده ۱۰- رعایت شرایط ذیل جهت احراز صلاحیت متقاضی به منظور پرداخت تسهیلات الزامی است:

(۱) اشخاص حقیقی نباید مصداق موضوع ماده (۷) قانون مدیریت خدمات کشوری و موارد مستثنی شده در ماده (۱۱۷) آن قانون، ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و موارد مستثنی شده در این ماده و موسسات عامل باشند. اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی (مورد تایید وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری) برای طرح‌های دانش‌بنیان و فناور شامل این ممنوعیت نمی‌باشند.

(۲) اعطای تسهیلات به واحدهای اقتصادی که بخشی از سهام آن‌ها (به هر میزان) به طور مستقیم و یا غیر مستقیم (با یک یا چند واسطه) به دولت و یا نهادهای عمومی غیردولتی اختصاص دارد، ممنوع است.

(۳) سهم تسهیلات سرمایه ثابت معادل حداقل ۷۰ درصد و تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر ۳۰ درصد می‌باشد. تغییر سهم نوع تسهیلات بنا به درخواست دستگاه اجرایی همراه با ارائه مستندات و تایید کارگروه تخصصی ملی (با رعایت سقف ۵۰ درصد برای سرمایه گردش)، امکان‌پذیر می‌باشد.

(۴) تسهیلات سرمایه در گردش باید حداقل ۱۰ درصد سرمایه در گردش سالانه واحد اقتصادی باشد.

(۵) داشتن بیمه پردازی فعال به تنهایی مانع از دریافت این تسهیلات نمی‌باشد.

(۶) چنانچه متقاضی (شخص حقیقی/ حقوقی) سابقاً برای ایجاد، توسعه یا سرمایه در گردش یک واحد اقتصادی (اعم از دارای جواز تأسیس، توسعه و پروانه بهره‌برداری) تسهیلات تلفیقی تولید و اشتغال موضوع تبصره ۱۸ قانون بودجه سال‌های ۱۴۰۲-۱۴۰۰ و تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ دریافت کرده باشد، نمی‌تواند از همان نوع تسهیلاتی که قبلاً دریافت نموده (سرمایه در گردش- ثابت برای طرح ایجاد- ثابت برای طرح توسعه‌ای)، اخذ نماید.

برای دریافت تسهیلات ثابت، داشتن جواز تأسیس یا جواز توسعه و برای تسهیلات سرمایه در گردش داشتن پروانه بهره‌برداری الزامی است.

فرایند اجرایی بخش یک (جزء (۱) تا (۸) ماده (۲))

ماده ۱۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است سهمیه هر یک از دستگاه‌های اجرایی را به تصویب هیأت امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت رسانده و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده ۱۲- وزارت و دستگاه اجرایی مربوطه موظفند «بسته‌های سرمایه‌گذاری بدون نام» موضوع ماده (۲۷) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها در بخش‌های مختلف اقتصادی که به تصویب دستگاه‌های اجرایی و استانداری‌ها/ کارگروه تخصصی ملی می‌رسد (با رعایت موارد مندرج در ماده (۷) این دستورالعمل) را در اولویت پرداخت تسهیلات قرار دهند.

ماده ۱۳- دستگاه اجرایی ملی- استانی و استانی مکلف است پس از تأیید برنامه توسط کارگروه تخصصی ملی/ کمیته استانی با اعلام فراخوان عمومی نسبت به ثبت نام از متقاضیان در سامانه‌های ذیربط (سامانه دستگاه اجرایی/ کات) اقدام نماید. همچنین دستگاه‌های مذکور مکلفند پس از بررسی طرح‌ها از نظر توجیه فنی، طرح‌های منتخب را به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان/ کمیته استانی معرفی نماید. شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان/ کمیته استانی پس از بررسی در چارچوب این دستورالعمل، طرح‌ها را به موسسات عامل ارسال خواهد نمود.

تبصره ۱- حداکثر زمان اعلام پذیرش یا رد طرح‌های متقاضیان در سامانه کات توسط دستگاه اجرایی ۱۵ روز است.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی، کمیته‌های استانی، موسسات عامل و تمام دستگاه‌هایی که به تشخیص دبیرخانه ملی داده‌های ضروری برای اجرای فرآیندهای موضوع این دستورالعمل دارند؛ مکلفند کلیه داده‌ها و اطلاعات و دسترسی‌های برخط مورد نیاز سامانه کات را در اختیار این وزارت قرار دهند. کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع این قانون موظف‌اند فرآیندهای مرتبط با تسهیلات این تبصره را از طریق سامانه کات اجرا نمایند. مسئولیت صحت اطلاعات وارد شده در سامانه کات بر عهده دستگاه اجرایی ذیربط می‌باشد.

تبصره ۳- دستگاه اجرایی مکلف است برنامه‌های خود را جهت اطلاع‌رسانی و فراخوان عمومی به دبیرخانه اعلام و تاییدیه دریافت نماید.

تبصره ۴- سقف تسهیلات هزار و پانصد میلیارد (۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال می‌باشد.

تبصره ۵- طرح‌های استانی بالای ۵۰۰ میلیارد ریال نیازمند تایید دستگاه اجرایی ذیربط و کارگروه تخصصی ملی می‌باشد.

ماده ۱۴- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان/ کمیته استانی می‌بایست متقاضیان تأیید شده و اولویت‌بندی شده را تا ۲ برابر سقف اعتبارات محقق‌شده به موسسه عامل معرفی کند.

تبصره ۱- بررسی و تأیید توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح‌ها و اعتبارسنجی متقاضی بر عهده موسسه عامل خواهد بود.

تبصره ۲- موسسه عامل موظف است ضمانت‌های لازم و کافی را برای بازپرداخت اصل و سود از متقاضی دریافت نماید. مسئولیت اقدامات قانونی لازم برای وصول اصل و سود اقساط بر عهده موسسه عامل است.

ماده ۱۵- بانک مرکزی ج.ا.موظف است با همکاری وزارت و سازمان برنامه و بودجه کشور، دستورالعمل وحدت‌رویه، متضمن نحوه و تسهیل در پذیرش طرح‌ها و درخواست‌ها، گردش امور، دریافت وثایق، اعطای تسهیلات و وجه‌التزام را در چارچوب این دستورالعمل ظرف پانزده روز پس از ابلاغ آن، تهیه و به مؤسسه عامل ابلاغ کند. همچنین به‌منظور ایجاد وحدت رویه، چارچوب قراردادهای عاملیت را ظرف حداکثر یک ماه پس از تصویب این دستورالعمل به دستگاه‌های اجرایی و شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید.

تبصره- بانک مرکزی مکلف است اطلاعات مربوط به طرح‌های تأمین مالی شده از طریق منابع این دستورالعمل را از طریق سامانه سمات به دبیرخانه ملی ارائه نماید.

ماده ۱۶- موسسه عامل و دستگاه اجرایی موظفند پس از اعطای تسهیلات نسبت به پایش مداوم طرح‌ها و اطمینان از راه‌اندازی آن‌ها، اقدام و اطلاعات مورد نیاز و گزارش‌های عملکرد برنامه را ماهانه در چارچوب ابلاغی به دبیرخانه ملی و استانی ارائه نمایند.

ماده ۱۷- موسسه عامل و دستگاه اجرایی موظفند منابع مالی دریافت شده موضوع این دستورالعمل و گزارش عملکرد این تسهیلات را به صورت بهنگام از طریق سامانه کات به دبیرخانه ملی ارائه نمایند.

ساز و کار نظارت بخشی یک (جزء (۱) تا (۸) ماده (۲))

ماده ۱۸- مسئولیت نظارت میدانی اجرای این تبصره و ثبت اطلاعات اشتغال‌های ایجادشده به تفکیک طرح‌ها بر عهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است و این وزارتخانه موظف است در پایان هر فصل گزارش تفصیلی اشتغال‌های ایجاد شده را به تفکیک دستگاه‌های اجرائی و استان‌ها به هیات امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت و کمیسیون‌های اقتصادی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۱۹- مسئولیت نظارت مالی بر اجرای این تبصره از جمله پیگیری وصول منابع، انعقاد به‌هنگام تفاهم- نامه با دستگاه‌های اجرائی و قرارداد عاملیت با بانک‌ها و صندوق‌های عامل و نظارت بر پرداخت به موقع تسهیلات بر عهده وزارت است و این وزارتخانه موظف است در پایان هر ماه، گزارش منابع وصولی، مانده حساب‌های ملی و استانی پیشرفت و عدالت، مانده سپرده‌ها به تفکیک بانک‌ها و صندوق‌های عامل و تسهیلات پرداخت‌شده به تفکیک بانک‌ها و صندوق‌های عامل، دستگاه اجرائی و استان‌ها را به سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۲۰- موسسات عامل موظفند به صورت ماهانه و در چارچوب تعیین شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به عنوان دبیر اجرای تبصره مذکور، گزارش عملکرد مرتبط با این دستورالعمل را به دبیر ارائه نمایند.

ماده ۲۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر سه ماه یک بار گزارش نحوه هزینه‌کرد منابع اجزای (۴) و (۵) بند «ب» این تبصره را به کمیسیون‌های اقتصادی، اجتماعی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۲۲- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است به صورت ماهانه گزارش تخصیص منابع موضوع این تبصره را به وزارت ارسال نماید.

بخش دو - مصارف جزء (۹) ماده (۲) این دستورالعمل

در راستای ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت، قانون حمایت از حقوق معلولان و قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی مصوب ۱۳۸۹/۰۲/۲۲ و تسهیلات موضوع ماده (۷۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و با هدف توانمندسازی و ایجاد درآمد پایدار برای اقشار نیازمند از طریق ایجاد اشتغال از جمله مشاغل خرد و خانگی با رویکرد زنجیره‌های تولیدی، تسهیلات قرض- الحسنه اشتغال به شرح زیر پرداخت می‌گردد:

ماده ۲۳- معادل چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از تسهیلات موضوع جزء (۹) ماده (۲) این دستورالعمل به طور مساوی در اختیار هیأت امنای حساب‌های استانی پیشرفت و عدالت قرار خواهد گرفت. منابع قرض‌الحسنه موضوع تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ با رعایت موازین شرعی و بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت قابلیت جمع‌آوری یا هم‌افزایی با سایر منابع را دارد.

ماده ۲۴- جهت حمایت از اشتغال، در چهارچوب مصوبات کمیته هماهنگی اشتغال استان‌ها، معادل ششصد هزار میلیارد (۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تسهیلات موضوع جزء (۹) بند «الف» این تبصره با

رعایت اجزاء (۱) و (۲) بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت با اولویت زنان سرپرست خانوار با هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری اختصاص می‌یابد.

سهم هریک از اجزاء مزبور طی سازوکار جزء (۵) بند «پ» تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ و براساس میزان عملکرد سال ۱۴۰۲ و سایر شاخص‌های مندرج در ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت حداکثر تا پایان نیمه اول اردیبهشت ماه به تصویب هیأت امناء حساب ملی پیشرفت و عدالت می‌رسد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سهم بانک‌ها از تأمین منابع مالی جزء (۹) ماده (۲) این دستورالعمل را ظرف یک ماه از لازم‌الاجراء شدن این قانون مشخص و ابلاغ نماید.

تبصره - باهدف حمایت از توسعه اشتغال دانش‌بنیان با اولویت مناطق غیربرخوردار از اشتغال، با معرفی صندوق نوآوری و شکوفایی به شرکت‌های دانش‌بنیان با دوره بازپرداخت حداکثر (۴۸) ماهه پرداخت می‌شود. شرایط و سقف تعیین شده توسط وزارت ابلاغی طی نامه شماره ۸۰/۹۲۹۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۴ برای تسهیلات سال ۱۴۰۴ تنفیذ می‌شود.

فرایند اجرایی بخش دو (جزء ۹) ماده (۲))

ماده ۲۵ - نهاد حمایتی مکلف است حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، نسبت به تعیین و تخصیص درصدی از میزان سهمیه تعیین شده خود به دستگاه‌های اجرایی دارای برنامه هدفمند برای بخش‌های خرد، کوچک و خانگی با تصویب کارگروه تخصصی ملی در قالب تفاهم‌نامه سه جانبه (وزارت، نهاد حمایتی، دستگاه اجرایی) اقدام نماید.

تبصره ۱- دستگاه اجرایی موظف است ظرف ۱۵ روز پس از ابلاغ این دستورالعمل، برنامه خود را وفق ماده (۶) قانون برنامه هفتم پیشرفت، قانون حمایت از حقوق معلولان و قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی با هدف توانمندسازی و ایجاد درآمد پایدار برای اقشار نیازمند از طریق ایجاد اشتغال از جمله مشاغل خرد و خانگی با رویکرد زنجیره‌های تولیدی به وزارت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ارسال نماید.

تبصره ۲- وزارت پس از تعیین سهمیه نهادهای حمایتی/ دستگاه اجرایی، نسبت به اعلام سهمیه به بانک مرکزی جهت تعیین بانک‌های عامل و سهمیه به تفکیک هر استان اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳- در خصوص اعطای تسهیلات از محل منابع مذکور، در صورتی که نهاد حمایتی/ دستگاه اجرایی نتواند تا ۶ ماه پس از اولین تخصیص حداقل ۵۰ درصد از سهمیه خود را جذب نماید، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان/ کمیته استانی می‌تواند براساس عملکرد سایر نهادهای حمایتی نسبت به جابه‌جایی سهم تسهیلات آن‌ها اقدام نماید.

تبصره ۴- شورای برنامه‌ریزی استان موظف است مطابق با سند آمایش استان و شاخص‌های نرخ بیکاری و ضریب محرومیت، توزیع شهرستانی/ نهادی- دستگاهی اعتبارات را ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ سهم اعتبارات استان تصویب و به دبیرخانه ملی ارسال نماید. توزیع اعتبار در استان مبتنی بر برنامه ارسالی خواهد بود. در صورت عدم جذب منابع توسط دستگاه- نهاد/ شهرستان تا ۴ ماه پس از ابلاغ منابع، قابلیت جابجایی منابع بین شهرستان وجود دارد.

ماده ۲۶- در هر استان، شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و هیأت امنای حساب پیشرفت و عدالت استانی/ کمیته استانی نسبت به تعیین سهم نهادهای حمایتی/ دستگاه اجرایی از منابع ماده (۲۴) این دستورالعمل (جزء ۱-۷) بند (ب) تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴) که از شرایط زیر برخوردار باشند، اقدام می‌نماید:

۱- دارای شبکه گسترده جهت احراز صلاحیت فنی و اعتباری متقاضیان و آموزش و توانمندسازی آنان و دارای مدل اشتغال‌زایی درحوزه کسب و کارهای خانگی و واحدهای تولیدی خرد.

۲- دارای شبکه نظارتی جهت رصد و پایش طرح‌های تامین مالی شده به‌منظور پایداری این مشاغل.

ماده ۲۷- فرایند پذیرش، بررسی و تصویب طرح‌ها در استان یا شهرستان در چارچوب برنامه مصوب هر یک از نهادهای حمایتی به شرح ذیل می‌باشد:

۱) شناسایی، اهلیت‌سنجی فنی و اقتصادی و ثبت‌نام متقاضیان در سامانه نهاد حمایتی/ سامانه جامع تسهیلات اشتغال کشور (تک)

۲) معرفی متقاضیان به موسسه عامل توسط سامانه جامع تسهیلات اشتغال کشور (تک)

تبصره- تسهیلات کارفرمایی بیشتر از مبلغ بیست میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نیازمند تاییدیه کمیته استانی است.

۳) تکمیل مدارک و مستندات مورد نیاز اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه توسط متقاضی و ارائه به موسسه عامل حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری

۴) بررسی پرونده تسهیلاتی متقاضی توسط موسسه عامل و اعلام به متقاضی و نهاد حمایتی حداکثر ظرف ۱۰ روز کاری

۵) انعقاد قرارداد با متقاضی و پرداخت تسهیلات از سوی موسسه عامل حداکثر ظرف ۱۰ روز کاری

۶) ارسال اطلاعات طرح‌های راه‌اندازی شده به صورت وب سرویس توسط نهاد حمایتی، دستگاه اجرایی و موسسه عامل به سامانه‌های معرفی شده توسط وزارت از جمله سامانه جامع تسهیلات اشتغال کشور (تک) و سامانه رصد اشتغال کشور.

۷) سقف فردی تسهیلات قرض الحسنه اشتغال و کارفرمایی موضوع این دستورالعمل حسب آخرین مصوبات هیات عالی بانک مرکزی تعیین می گردد.

تبصره ۱- موسسه عامل قبل از پرداخت تسهیلات می بایست به صورت برخط وضعیت متقاضی را از نظر عدم دریافت تسهیلات موضوع بخش (۲) این دستورالعمل از سایر نهادهای حمایتی/ دستگاه اجرایی بررسی نماید.

تبصره ۲- تسهیلات بانکی اعطائی به کسب و کارهای خرد خانگی و کارگاههای خرد به صورت قرض الحسنه و در مورد کارگاههای کوچک به صورت تسهیلات ارزان قیمت است.

تبصره ۳- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است دسترسی برخط از طریق وب سرویس به سامانه رصد جهت اجرای مفاد این ماده برای موسسههای عامل و وزارت اعطا نماید.

تبصره ۴- تسهیلات اشتغالزایی قرض الحسنه به درخواست نهاد حمایتی می تواند به صورت مرحله ای و مبتنی بر پیشرفت طرح پرداخت گردد. بانک مرکزی مکلف است نسبت به انجام تدابیر لازم و ابلاغ بخشنامههای مربوطه به شبکه بانکی اقدام نماید.

تبصره ۵- اعطای تسهیلات بانکی به متقاضیان ایجاد و توسعه کسب و کارهای خرد خانگی صرفا بر مبنای اعتبارسنجی و یا اخذ سفته از متقاضی انجام می پذیرد.

ماده ۲۸- نهاد حمایتی/ دستگاه اجرایی می بایست متقاضیان تایید شده و اولویت بندی شده را تا ۲ برابر سقف اعتبارات تعیین شده به موسسه عامل معرفی کند.

ماده ۲۹- نهادهای حمایتی در این جزء می توانند در قالب تفاهم نامه با دستگاههای اجرایی استانی نسبت به تلفیق منابع (موضوع بندهای ۱-۷ و ۲-۷ تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴) اقدام نمایند.

تبصره - مؤسسات، نهادها و شرکت های ارائه دهنده خدمات توسعه کسب و کار می توانند علاوه بر اجرای سهمیه خود بر اساس قراردادهای منعقد شده با دستگاههای اجرائی مندرج در ماده ۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت، عاملیت اجرائی تحقق اهداف آنها را بر عهده گیرند.

ماده ۳۰- بانک مرکزی مکلف است ضمن تعیین سهم بانکهای عامل در اعطای منابع قرض الحسنه، نسبت به توسعه روش های مالی زنجیره ای، افزایش دامنه شمول وثایق از قبیل احتساب مابه التفاوت ارزش وثیقه از مانده تسهیلات، منافع حاصل از قراردادها و سایر دارایی های قابل توثیق، اصلاح ساز و کارهای اعتبارسنجی، وثیقه گذاری، ضمانت و پذیره نویسی و ایجاد مشوق های لازم برای بانکها در تسريع تشکیل پرونده اعطای تسهیلات و ایجاد شبکه (کانال) های ارتباطی با مردم اقدام نماید. مسئولیت حسن اجرای این تبصره با بانک مرکزی می باشد.

ساز و کار نظارت و گزارش دهی بخش دو (جزء (۹) ماده (۲))

ماده ۳۱- مسئولیت نظارت میدانی اجرای این دستورالعمل بر عهده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشد.

ماده ۳۲- مسئولیت نظارت مالی بر اجرای این تبصره از جمله پیگیری وصول منابع، انعقاد به‌هنگام تفاهم‌نامه با دستگاه‌های اجرایی و قرارداد عاملیت با بانک‌ها و صندوق‌های عامل و نظارت بر پرداخت به‌موقع تسهیلات بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

تبصره ۱- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است گزارش ماهانه نظارت میدانی را به دبیرخانه ملی ارائه نماید.

تبصره ۲- شیوه‌نامه اجرایی نظارت بر طرح‌های کسب و کار و نحوه برخورد با انحراف طرح‌ها توسط کارگروه مشترک وزارت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تدوین و ابلاغ گردد.

ماده ۳۳- مؤسسات عامل موظفند به صورت ماهانه گزارش عملکرد اعطای تسهیلات موضوع این بخش و اطلاعات بازپرداخت تسهیلات مذکور را به صورت بهنگام از طریق وب‌سرویس و به صورت مکتوب به دبیرخانه ملی ارائه نمایند.

ماده ۳۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند ماهانه گزارش عملکرد جزء (۹) ماده (۲) این دستورالعمل را به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.